

Vi ses vid den Gröna Kiosken!

En spontanfika med farmor?
En höstpromenad med hästisen?
Spela fotboll med kompisarna?

"Vi ses vid den Gröna Kiosken" är ett förslag för en ny cafépaviljong och landskapsgestaltning i Stadsparken i Örebro, med parken och människor i fokus. Målet är att skapa en levande och naturlig mötesplats för alla Stadsparkens besökare - dygnet runt, året runt.

Den Gröna Kiosken är lätt att känna igen, lätt att se och lätt att använda. Det trekantiga gavelmotivet syns tydligt från långa avstånd, och den enkla volymen är lätt att överblicka. På nära håll ger små, inlevelsefulla detaljer liv till den gröna fasaden - subtila livförskjutningar, rustika fönsterluckor och porlande dagvattensamlingar skapar en smaskalighet som förankrar byggnaden i platsen. Därför känns det självklart där den står, som en grön fond till parkens alla olika aktiviteter.

Kiosken vänder sig åt alla håll, med entréer och serveringsluckor och stora fönster, för att möta personer som när den från olika riktningar.

Cafépaviljongen är utformad som en klassisk kiosk - en friliggande volym, synlig, lättillgänglig och utan tydlig baksida - som skapar ett öppet rum runtomkring sig. Platserna som bildas kring kiosken blir en naturlig förläggning av parken, och skapar en överblick över platsen. Detta gör det lätt att orientera sig kring byggnaden, och första var man ska gå in, var man kan sitta och vad som händer runt hörnet.

Man kan använda platsen på många olika sätt - från en heldagsfika, till ett snabbt glassbesök, eller för att bara stå och vänta på en kompis. Det finns många platser att slå sig ner för en paus - eller bara stanna för att knyta skorna - på de låga tegelmurarna som omfamnar området.

Platsen görs levande dygnet runt och året runt. Olika säsongsväxter och vintergrönska malar parken hela året, och en vild slätteräng synliggör arstidernas gang. Kvällstid lyser den upp omgivningen, och långsmed de befintliga gångstråken finns en konstant närvaro av en gestaltad och aktiverad parkmiljö. Vi ses vid den Gröna Kiosken!

Plats och kontext

Den Gröna Kiosken är ett förslag som både blickar tillbaka- och framåt i tiden. Med rötter i platsens historia hoppas den att ytterligare berika och forma sin omgivning. Stadsparken i Örebro är lika omtyckt som den är använd, och är en viktig plats i staden - här får olika människor och grupper utgas, omgivna av natur, lek, sol, träning, vatten och festligheter. Den Gröna Kiosken är utformad för att förstärka parkens kvaliteter, och vara ett stöd för allt det roliga och spännande som redan idag fyller den.

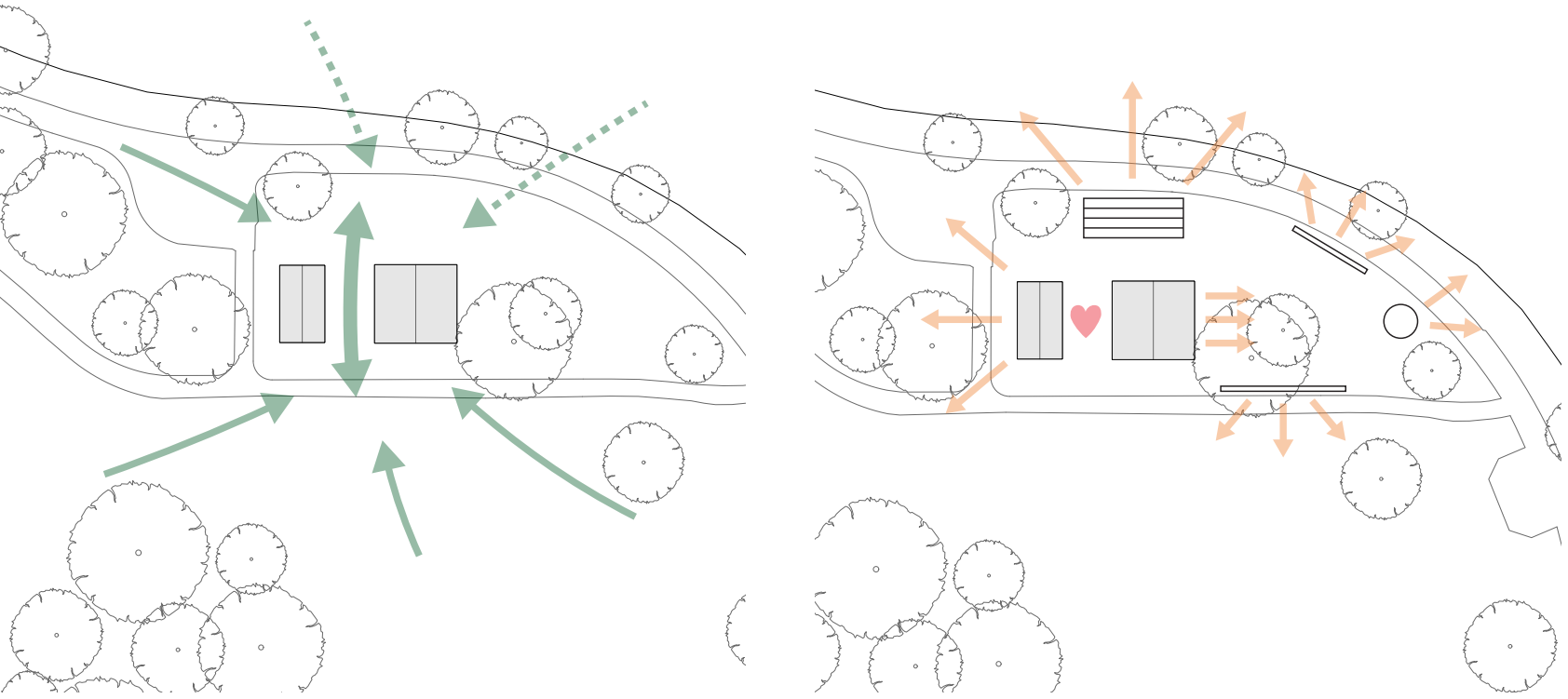
Samtidigt finns det saker som kan förbättras, och den idag lite slutna, avstängda och gömda kiosken kan istället öppnas upp och bli en självklar nod i parkens grönska. Inte minst på kvällen bildas det idag mörka, stängda rum som kan upplevas som otrygga. Istället för att bidra med en närvaro som tvärtom kan öka tryggheten på platsen.

Därför är den Gröna Kiosken ett extrovert förslag, som skapar öppna och överblickbara platser runtomkring sig. Den är synlig och lättillgänglig för den som behöver den både i dagens grönska och i kvällens mörker.

Gestaltning

Gestaltningen inspireras av platsens historia och Georg Arns originalförslag för Stadsparken från 1933, där olika geometriska former binds ihop med både raka linjer och njuka kurvor. Cafébbyggnadens gestalt med ett starkt gavelmotiv mot de öppna parkrummen i norr och söder anspelar på Arns mer formella fondmotiv och siktlinjer, medan de låga gavlarna mot grönskan i öst och väst speglar de informella, organiska platserna i originalplanen.

Den Gröna Kiosken hämtar även inspiration från Wadköpings smaskalighet. Som Stadsparkens närmsta granne blir promenaden längsmed Svartån och genom parken en förläggning av Örebro historia. I den nya cafépaviljongen återkommer många detaljer från Wadköping, den målade träfasaden, det branta sadeltaket, den låga takfoten och den nätta skalan på byggnaden. De nya platserna kring kaféet paminner också om Wadköpings små torg och gator, lagom stora för att känna sig trygg, sedd och välkommen bland alla parkens besökare.

Ett landmärke i parken

Levande kantzoner

Kungstugan i Wadköping

Blomstergatan i Stadsparken

Skomakaregården i Wadköping

Georg Arns tävlingsförslag från 1933

Markplanering | 1:100

1. PARKTORGET

Mot parken i sydväst lämnas en större yta öppen och agerar som en entré till cafépaviljongen, med vintgröna planteringar. På långt håll ger platsen en översikt över byggnaden, och gör den synlig på från andra sidan parken,

2. CAFÉGATAN

Mitt i tävlingsområdet skapas en koppling mellan parken och Svartån, som binder ihop platserna. Stråket bildas av cafépaviljongen och skärmtaket, och leder in mot serveringsluckorna. Stråket lämnar utrymme för köbildning, utan att inkräkta på besökare på uteserveringen.

3. ENTRÉTORGET

Mot Stadsparkens entré bildas en yta som möter gångvägen. Besökare möts av en dagvattenrännas återvunnet marktegel, med en skulptural sten som tar emot vattnet från skärmtakets utstickande ränna. Samtidigt bildas en diagonal genomsikt till cafépaviljongen och den stora parken.

4. SOLSERVERINGEN

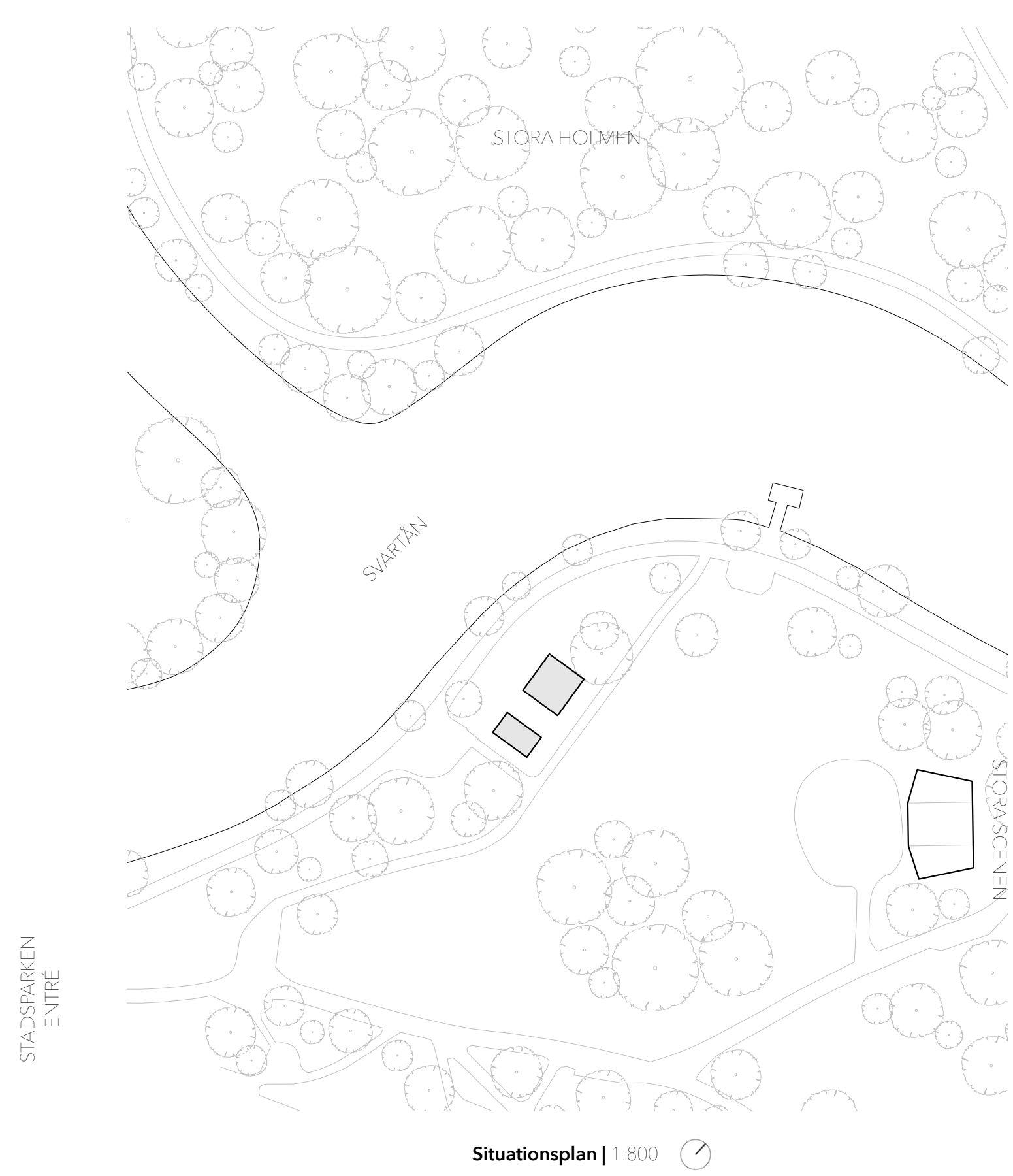
Cafébbyggnaden tar ett steg tillbaka från Svartån för att bilda en uteservering mot vattnet, samtidigt som takets form släpper fram solljuset till platsen. Serveringen är naturligt upphöjd från GC-banan, och borden får en vacker utsikt över ån. På kvällen skapas översikt och uppsyn.

5. KVÄLLSOLSTRAPPAN

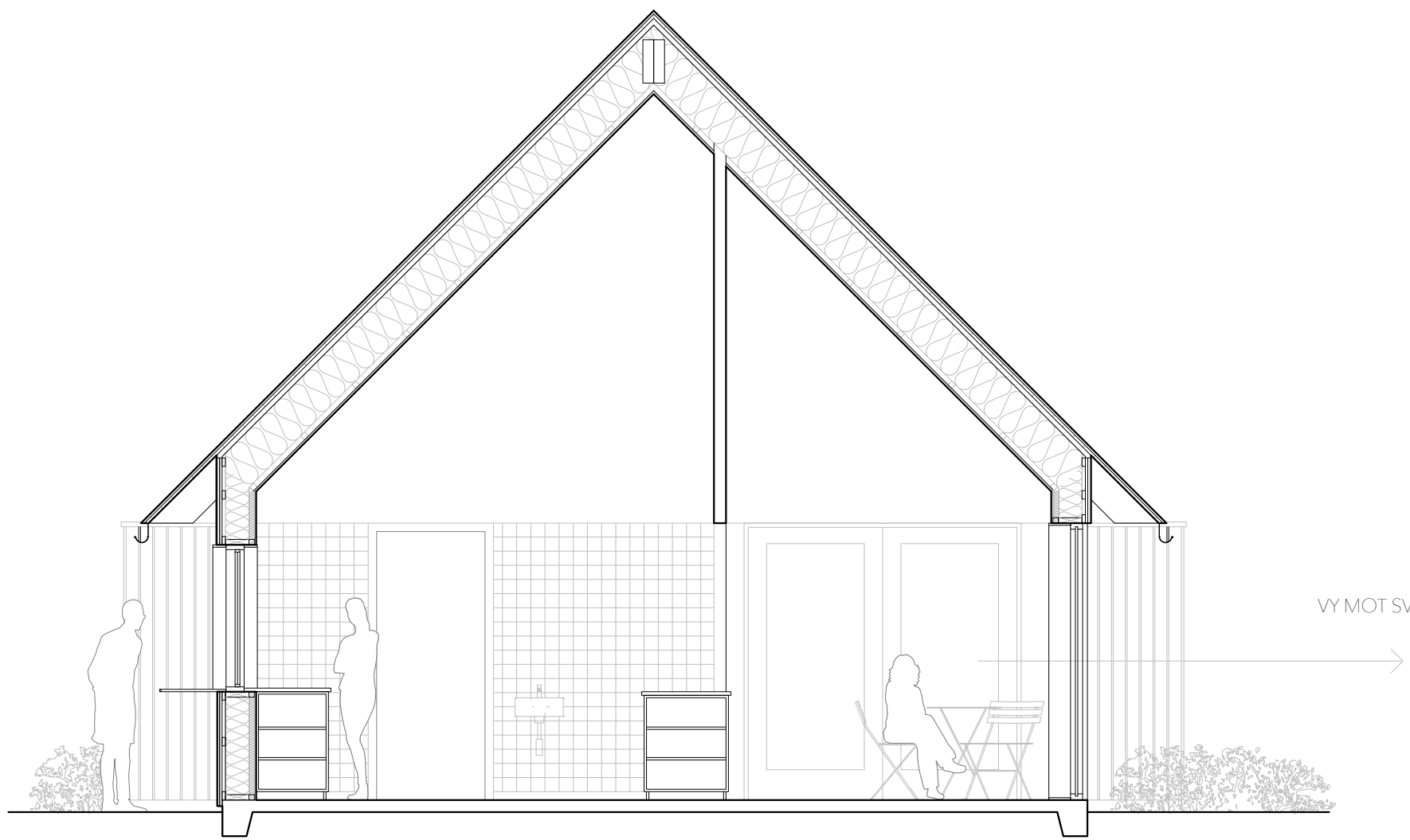
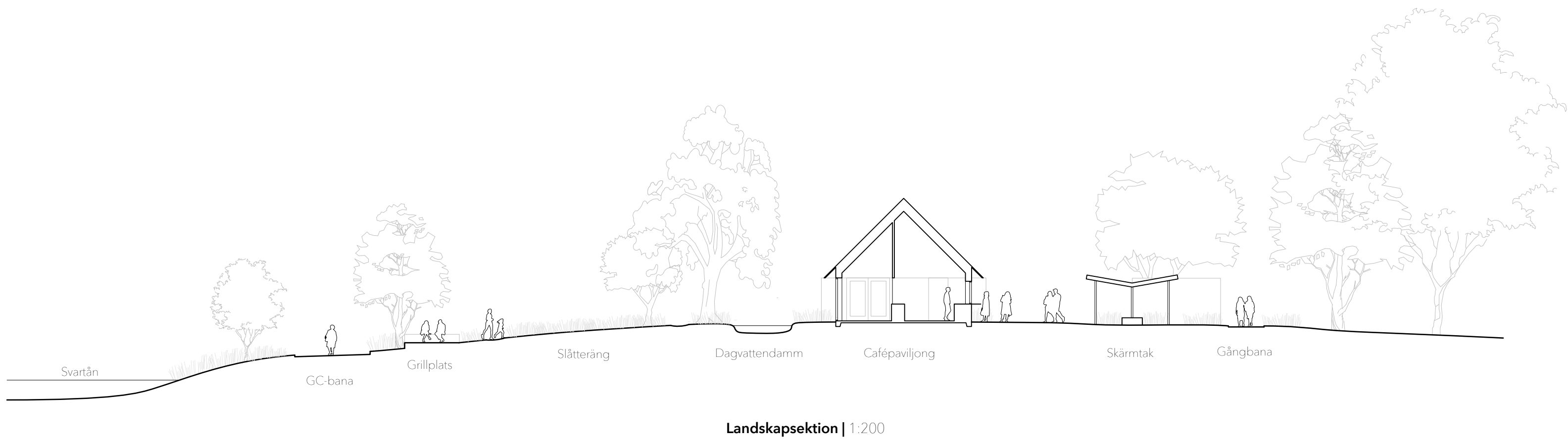
Förläggningen av uteserveringen bildar en sittgradäng, som knyter ihop gångstråket längs Svartån med caféområdet. Gradängen har ett fantastiskt kvällssolsläge, och kan bli en omtyckt plats att sitta på soliga vår, höst, och vinterdagar. Gångtrappor leder upp till caféområdet.

6. SLÄTTERÄNGEN

I den nordvästra delen av tävlingsområdet blir landskapet mer organiskt, och inga större ingrepp genomförs. Istället odlas en stor slätteräng, med vackra blommor. Här upplever besökare årets kretslopp. Låga sittmurar av tegel erbjuder sittplatser året om.

Entré | Visualisering

Cafépaviljongen

Funktionerna i den nya cafépaviljongen är rationellt uppdelade, med separata flöden för personal, besökare, och logistik.

Köket och beredningsytorna ligger centralt i byggnaden, och kan betjäna servering både inne i byggnaden och genom de exteriöra serveringsluckorna. De utvändiga luckorna ligger i rad bredvid varandra, och kan anpassas i funktion efter verksamhet eller antal besökare. Antingen är båda luckorna öppna för servering, och kan hantera besökare som kommer både från gångstråket längs Svartån och från den öppna parken. Alternativt kan en lucka vara öppen för att ta emot beställningar, medan den andra serverar ut dem. På den öppna ytan mellan skärmtaket och serveringsluckorna

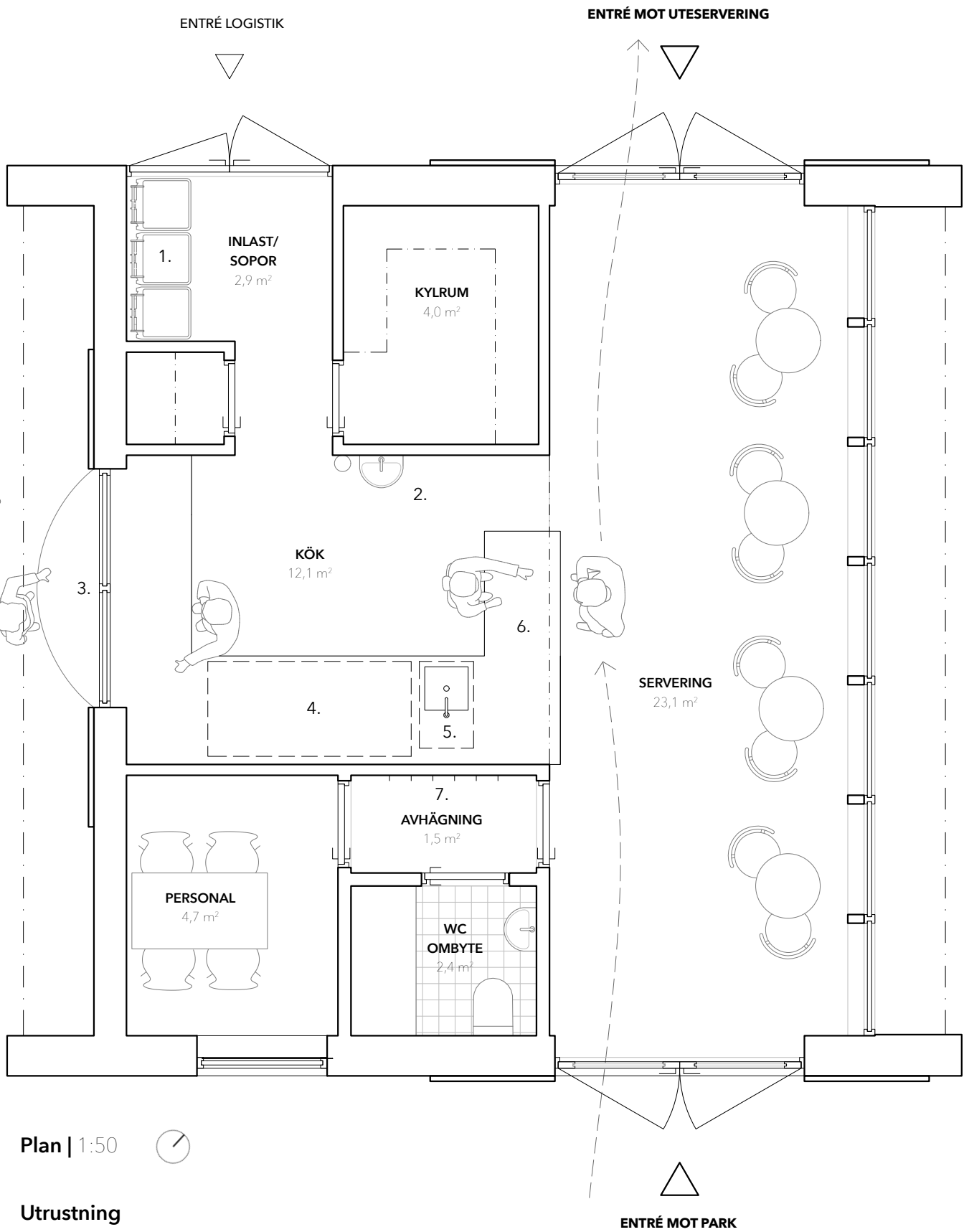
finns gott om plats för köer att bildas åt två håll, utan att inkräkta på serveringens besökare. Den interiöra serveringen bygger på samma princip, ett genomgående rum med en entré från Svartån och en från parken. Serveringen blir lättillgänglig, samtidigt som ett linjärt flöde kan skapas vid höga belastning. Mindre cafébord och sittplatser placeras vid stora fönsterpartier mot ångsmarken och en slående vy mot roddfarjan över till Stora Holmen i nordöst.

I caféverksamheten undviks korsande flöden och ytor för livsmedel separeras från sofantering och inlast. Personalutrymmet nås via en egen dörr, från serveringsytan, och undviker att flaskhalsar skapas i köket, eller att beredningsytor kontamineras.

BESÖKARE FRÅN SVARTÅN

VY MOT SVARTÅN

BESÖKARE FRÅN PARKEN

Utrustning

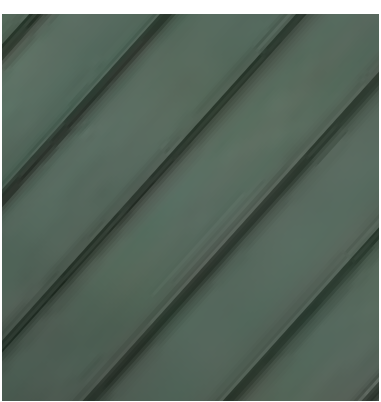
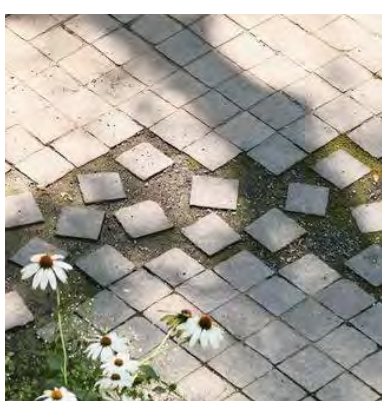
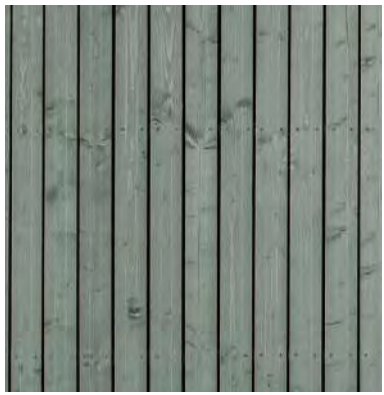
- Sopkärl
- Handtvätt personal
- Serveringsluckor, 2 st
- Glassbox 2x1 m
- Fettavskiljare under bänk
- Serveringsdisk
- Krokar avhugning
- Serveringsluckor, 2 st
- Glassbox 2x1 m
- Fettavskiljare under bänk

Byggteknik och material

Förslaget bygger på konventionella metoder och material i både byggnad och landskap, som är lättillgängliga och kan hanteras av många olika hantverkare. Detta garanterar flexibilitet och god ekonomi i en fortsatt projektering och ger samtidigt marginaler som kan säkerställa en hög arkitektonisk kvalitet i projektet.

Huvudbyggnaden består av en trästomme av lösvirke ständes på en gjuten betongplatta som grund. Sadeltaget kan konstrueras med takisar av standardvirke och ennockbalk, en metod som är lätthanterad på platsen och lämpar sig för byggnadens skala. På så sätt kan tunga transporter och maskiner undvikas i största mån.

Landskapet utformas med en hög närvaro i växtlighet och materialitet. Materialen är taliga, vackra och cirkulära. Befintlig markbeläggning läggs om i nya mönster på platsen, och de nya murarna och gradängen utförs i återbrukat tegel. Utomhusmiljön tillåter imperfektioner i teglet, vilket ger liv och patina till gestaltningen, samt ökar tillgängligheten av materialet.

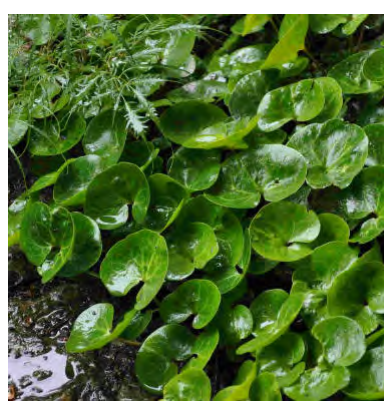
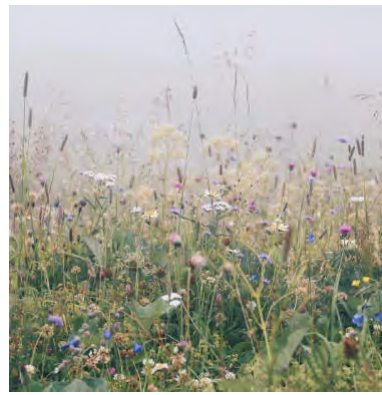

Växter och natur

Grönskan och parken står i centrum för utformningen av förslaget, och strävar efter att komplettera den befintliga växtligheten i den omgivande parken. Stor vikt läggs på att tillföra blommande växter och grönska året runt. Den stora slätterängen till öster i tävlingsområdet utvecklas och förändras med året, från varens färgning till sommarens skära blomster och den tidiga höstens slätter. Det är ett kretslopp som både kan avnjutas av besökare och gynnar det lokala ekosystemet.

Vintergröna växter malar parken grön året runt, medan säsongsblomande lökar lyser upp platsen omlott under vår, sommar och höst. Den stora slätterängen till öster i tävlingsområdet utvecklas och förändras med året, från varens färgning till sommarens skära blomster och den tidiga höstens slätter. Det är ett kretslopp som både kan avnjutas av besökare och gynnar det lokala ekosystemet.

Öppna dagvattendammar samlar regnvatten och skapar ett nytt naturinslag på platsen, med porlande reflektioner. Här trivs andra växter och djur, och vattnet kan användas för att bevattna de andra planteringarna för att minska vattenatgång.

Budgetkalkyl

Cafépaviljong

Grund	300 000
Stomme/tak	550 000
Fasad	350 000
Fönster/dörrar	450 000
Interiör	250 000
Fast inredning	300 000
Installationer	400 000
Entreprenad	350 000
Totalt	2 950 000 kr

Landskap

Markarbete	250 000
Markbeläggning	200 000
Gräddning	500 000
Sittemur	250 000
Skärmtak	300 000
Plantering	200 000
Belysning	150 000
Övrigt	150 000
Totalt	2 000 000 kr

Ytor BTA

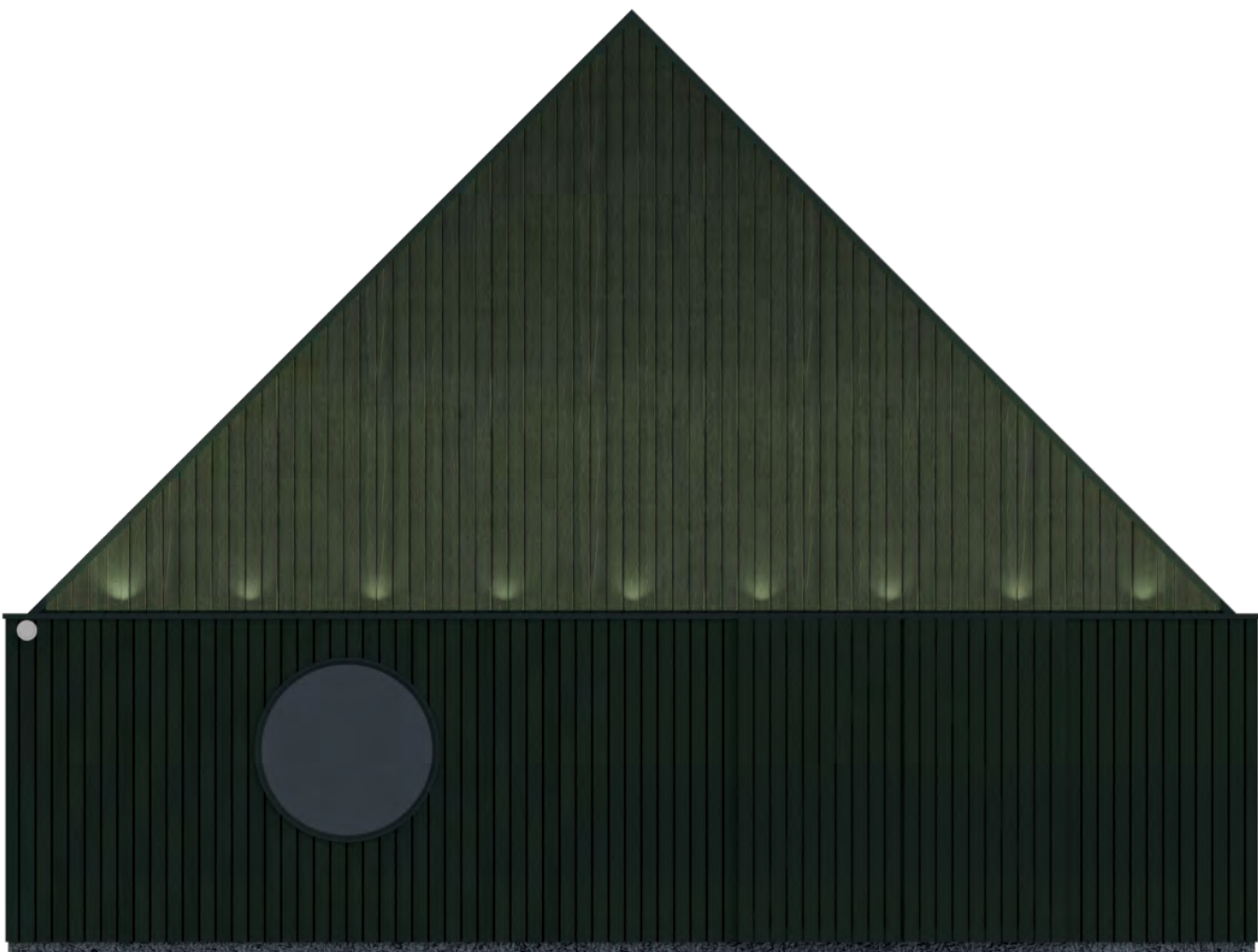
Inlast sopor	2,9 m ²	Servering	23,1 m ²
Kylrum	4,0 m ²	Avhugning	1,5 m ²
Förråd	0,8 m ²	WC Ombyte	2,4 m ²
Kök	12,1 m ²	Personal	4,7 m ²

Fasad mot sydöst | Öppet | 1:50

Fasad mot sydväst | Öppet | 1:50

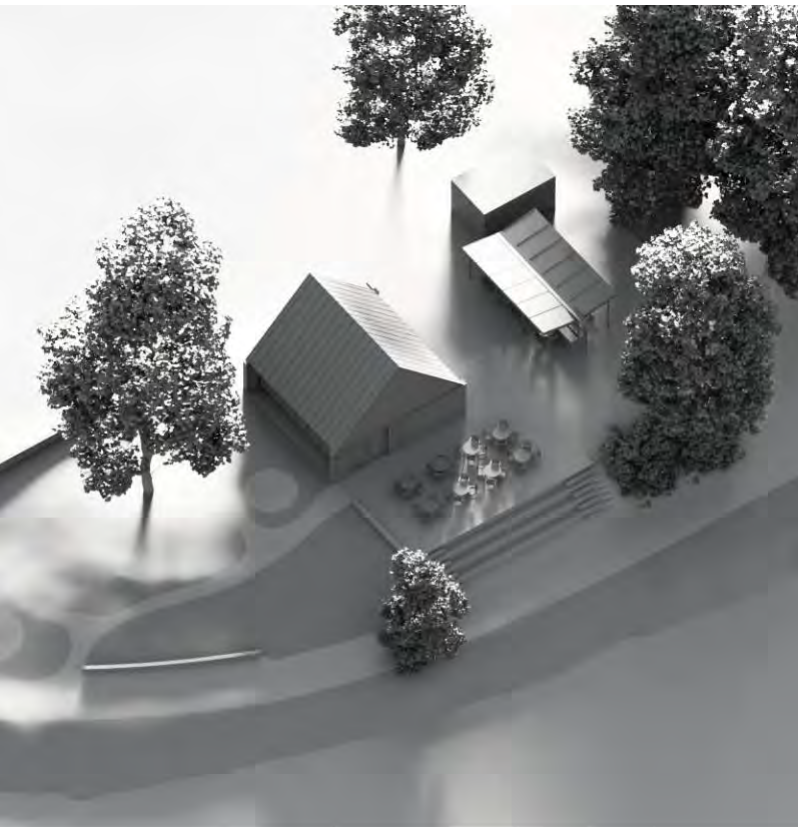
Fasad mot sydöst | Stängd | 1:50

Fasad mot sydväst | Stängd | 1:50

Cafét som öppet och stängt

Dagtid är cafépaviljongen lättläst - fönster och dörröppningar kommunicerar tydligt sin funktion som uppbrott i den grönmålade träfasaden. Små livförskjutningar leder besökare rätt, och utanpåliggande luckor för serveringsluckor och entrédörrar skapar ett djup till fasaden. Kvällstid kan dessa luckor stängas till, både för att hålla verksamheten säker och för att tydligt berätta för omgivningen att kiosken är stängd. Integrerat i träluckorna är ett stålger, dolt av träpanelen. Kvällstid lyses fasaderna upp av dold belysning. Den trekantiga gaveln lyses upp som ett upplyst motiv i parken, medan långsidorna lyses upp av integrerad belysning i takfoten. På så sätt upplevs det som att hela kiosken är upplyst kvällstid.

Vintersolstånd | 12:00

Värdagjämning | 12:00

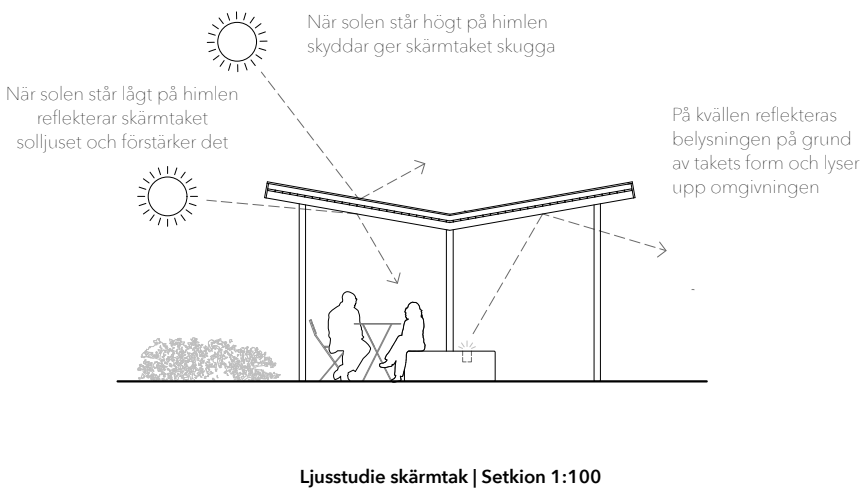
Sommarsolstånd | 12:00

Sommarsolstånd | 18:00

Dagsljus och belysning

Byggnadernas placering tillåter olika platser med både sol och skugga, anpassat efter platsens befintliga förutsättningar. Skärmtaket placeras under trädkronornas skugga till väster i området, och cafépaviljongens placering definierar den mer öppna uteserveringen mot Svartån, som blir solbelyst majoriteten av dagen. På kvällen och natten lyses området upp varsamt av bebyggelsen, och ljus reflekteras ut under takutspräng, på fasader och från belysta trädkronor, vilket bildar en god och naturlig belysning på platsen. De öppna rummen som bildas kring byggnaderna ger en god översikt över platsen, utan att skapa mörka hörn. Kantzonerna mot gangstraken är varsamt gestaltade och murar och planteringar tar tag i det omgivande rummet och skapar en närvaro på platsen.

Belysningskoncept | Illustration

Vy från roddfärjan | Illustration